

รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่สิ้นสุด

1. ชุดโครงการวิจัย : วิจัยบริบทการแข่งขันเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของพืชผักเศรษฐกิจในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
Research the Context of Competitiveness Matrix to ASEAN Economic Community of Eco-Vegetable in the North and The Northeast Region
2. โครงการวิจัย : บริบทการแข่งขันเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของพืชผักเศรษฐกิจในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
The Context of Competitiveness Matrix to ASEAN Economic Community of Eco-Vegetable in the North and The Northeast Region
3. กิจกรรมที่ 2 : วิเคราะห์ศักยภาพการแข่งขันของผักเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือรองรับการเปิดตลาดอาเซียน
กิจกรรมย่อย (ถ้ามี) : -
4. ชื่อการทดลอง (ภาษาไทย) : วิเคราะห์ศักยภาพการแข่งขันของหอมแดง
ชื่อการทดลอง (ภาษาอังกฤษ) : Analysis of the competitive potential of shallot
คณะผู้ดำเนินงาน
หัวหน้าการทดลอง : นางสาวเสาวณี เขตสกุล^{1/} ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ
ผู้ร่วมงาน : นางสาวจันทนา โชคพาชื่น^{1/} ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ
5. บทคัดย่อ

ในปี 2557-2558 ทำการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง อำเภอราชันีไฮล จำนวน 49 ราย อำเภอวังหิน จำนวน 23 ราย อำเภอพยุห์ 15 ราย อำเภอขามเฒ่า 8 ราย อำเภอกันทรารมย์ 10 ราย และไม่ระบุอีก 2 ราย จังหวัดศรีสะเกษ นำข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบการเปิดการค้าตลาดอาเซียนกับเกษตรกร ผู้ปลูกหอมแดงจังหวัดศรีสะเกษ จำนวนทั้งสิ้น 107 ราย สำหรับนำข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ 2 ด้าน คือ 1. ด้านแรงจูงใจให้ผลิต (Attractiveness) 2. ด้านความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) แล้วนำค่าทั้งสองมาประกอบตามเครื่องมือที่เรียกว่า “Thailand Competitiveness Matrix” หรือ TCM เพื่อกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์สินค้าเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อไป

ข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ เพศของเกษตรกร ร้อยละ 70.1 เป็นเพศชาย และเพศหญิง ร้อยละ 29.9 อายุอยู่ในช่วง 48-58 ปี ร้อยละ 33.6 รองลงมา ช่วงอายุ 37-47 ปี ร้อยละ 30.8 อายุมากกว่า 59 ปี ร้อยละ 25.3 และอายุต่ำกว่า 37 ปี มีจำนวน ร้อยละ 10.3 ตามลำดับ เกษตรกรมีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษามากที่สุดถึง ร้อยละ 68.2 มีประสบการณ์ในการปลูกหอมแดงทุกราย โดยประสบการณ์มากกว่า 20 ปี มีมากที่สุด ร้อยละ 81.3 เกษตรกรทุกรายมีที่ดินทำกินของตนเอง ร้อยละ 98.1 และในการ

ปลูกหอมแดงเกษตรกรมีการลงทุนใน 3 ส่วนหลัก คือ ค่าจ้างแรงงาน ค่าปัจจัยการผลิต และค่าใช้จ่ายอื่นๆ คิดเป็น ร้อยละ 41.6 57.0 และ 1.4 ตามลำดับ ส่วนหนึ่งมาจากปัญหาแรงงานในครัวเรือนไม่เพียงพอ และใช้ปัจจัยการผลิตมาก แต่ราคาผลผลิตที่ได้มักไม่เหมาะสม เนื่องจากปัญหาการถูกกดราคาโดยพ่อค้ารับซื้อ และเกษตรกรไม่มีช่องทางอื่นๆ ในการจำหน่ายหอมแดง

Abstract

In 2557-2015, We were interviewed the farmer who grower shallot 107 person, The farmer from Ra sri sa lai, Wang hin, Yang chum noi, Pha yu and Kan tra ra rom District in Siisaket province. Research the Context of Competitiveness Matrix to ASEAN Economic Community of Eco-Vegetable in the Northeast Region

The Gender of farmer 70.1% were male and 29.9% were female. The most of age were 48-58 years old, 33.6%, 37-47 years old were 30.8%, more than 59 year old were 25.3 % and under 37 year old were 10.3% respectively. The most education of farmer in primary education were 68.2 % and every one were experience to grower shallot and experience more than 20 year were 81.3 % and 98 % they were landowner. The cost of planting were divided to labor cost 41.6 %, input factor cost 57.0 % and another cost 1.4 % respectively, the problem of high cost for labor and input factor were expensive but their product offered for sale more cheaply than were expected

---

^{1/}ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ม.3 ต. หนองไผ่ อ. เมือง จ. ศรีสะเกษ 33000

^{1/}Sisaket Horticultural Research Centre. Moo.3, Nong Pai, Ampure Mueng. SiSaket 33000

6. คำนำ

ในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยจะต้องทำสัญญาเปิดตัวเข้าอยู่ในระบบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยจะต้องมีการ 1. เปิดเสรีการค้าสินค้า 2. เปิดเสรีการค้าบริการ 3. เปิดเสรีการลงทุน 4. เปิดเสรีแรงงานฝีมือ ซึ่งประเทศไทยจะต้องเตรียมตัวให้ทั้ง 4 ข้อ มีมาตรฐานและคุณภาพ เพื่อป้องกันการคุกคามทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะการคุกคามทางการเกษตร ที่ประเทศไทยยึดเป็นอาชีพหลักของเกษตรกรเกือบทั้งประเทศไทย ทั้งนี้ที่ประเทศไทยต้องเปิดเสรีสินค้าจะต้องลดภาษีเป็นศูนย์ ยกเว้นสินค้าอ่อนไหวสูงที่ให้กำหนดภาษีได้เป็นพิเศษ แต่ต้องลดลงในระดับที่สมาชิกยอมรับได้ เช่นลดลงไม่เกิน 5 เปอร์เซ็นต์ เป็นต้น ฉะนั้นในการเจรจาประเทศไทยจะต้องมีข้อมูลพร้อมที่จะต่อรองเพื่อเรียกสิทธิที่ควรจะได้รับของเกษตรกร และหาจุดแข็งเพื่อจะไม่ต้องนำเข้าสินค้าที่ต่ำกว่ามาตรฐานและคุณภาพของประเทศไทย จนทำให้สินค้าเกษตรได้รับผลกระทบและไม่สามารถผลิตแข่งขันนานาประเทศที่นำเข้า ในทางตรงกันข้ามถ้าประเทศไทยเตรียมพร้อมและมีมาตรฐานและคุณภาพสูงจะสามารถส่งออกสินค้าคุณภาพได้มากขึ้น พร้อมทั้งรับซื้อวัตถุดิบ/สินค้ากึ่งสำเร็จรูป ที่มีคุณภาพและราคาถูกลง

การเตรียมความพร้อมด้านสินค้าเกษตรจะต้องศึกษาข้อมูลเพื่อสรุปวิเคราะห์ 2 ด้าน คือ 1. ด้านแรงจูงใจให้ผลิต (Attractiveness) 2. ด้านความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) แล้วนำค่าทั้งสองมาประกอบตามเครื่องมือที่เรียกว่า “Thailand Competitiveness Matrix” หรือ TCM เพื่อกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์สินค้าเกษตร จะได้ทราบความเหมาะสม หรือไม่เหมาะสมที่จะต้องพัฒนาในระดับใด และจุดใดควรเร่งดำเนินการ

การวิเคราะห์ด้านแรงจูงใจให้ผลิต จะศึกษาหาข้อมูล มูลค่าการนำเข้า-การส่งออก ทั้งของประเทศไทย และของประเทศอาเซียน ส่วนการวิเคราะห์ด้านความสามารถในการแข่งขัน จะศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 13/16 ด้าน คือ 1. ผลิตภาพหรือคุณภาพ 2. ต้นทุนการผลิต 3. ภูมิอากาศ-ภูมิประเทศ 4. การวิจัยและพัฒนา 5. ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี 6. การยอมรับของตลาด 7. ส่วนแบ่งการตลาด 8. นโยบายภาครัฐ 9. มาตรฐาน 10. โครงสร้างการผลิต 11. โลจิสติกส์ 12. การชลประทาน และ 13. ทรัพยากรมนุษย์หรือแรงงาน /14. การเข้าถึงแหล่งข้อมูลของเกษตรกร 15. การสนับสนุนการปลูก-ผลิต 16. การสร้างมูลค่าเพิ่ม

พืชผักเศรษฐกิจที่สำคัญของเกษตรกรภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เช่น หอมหัวใหญ่ หอมแดง กระเทียม และ พริก แหล่งปลูกที่สำคัญอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง พะเยา แม่ฮ่องสอน แพร่ น่าน เพชรบูรณ์ ตาก สุโขทัย ศรีสะเกษ ชัยภูมิ นครราชสีมา และ ปลูกกระจายในจังหวัดอื่นๆ ในภาคทั้งสองนี้ ในจังหวัดศรีสะเกษ ก็มีหอมแดงเป็นสินค้าการเกษตรที่มีความสำคัญ สร้างมูลค่าให้แก่จังหวัดถึงปีละ 500 ล้านบาท จากการเปิดการค้าเสรีไทย-จีน-เมียนมาร์-ลาว-กัมพูชา-เวียดนาม ได้ส่งผลกระทบต่อตลาดพืชผักไทย และเกษตรกรผู้ปลูก โดยเฉพาะหอมแดงและหอมแขกของประเทศคู่ค้าดังกล่าวมีต้นทุน และราคาขายถูกกว่าไทย บางส่วนมีการลักลอบนำเข้าหอมแดงราคาถูกเข้ามาในประเทศเป็นจำนวนมาก รัฐบาลได้มีนโยบายให้ปรับโครงสร้างการผลิต โดยการลดพื้นที่ปลูกพร้อมด้วยมาตรการอื่นๆ และสนับสนุนให้ปลูกพืชอื่นทดแทน และให้มีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า นอกจากนี้ปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผลิตพืชเศรษฐกิจที่ เช่น ปัญหาด้านการผลิต ด้านการแปรรูป และด้านการตลาด การขาดปัจจัยการผลิตหรือการใช้ปัจจัยการผลิตที่ไม่เหมาะสม

ก็เป็นอุปสรรคในการเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ การผลิตพืชในแหล่งต่าง ๆ มักผลิตพืชชนิดเดียวกันและผลผลิตออกมาในปริมาณมากในเวลาใกล้เคียงกัน มีการกระจุกตัวของสินค้าและเกินความต้องการของผู้บริโภค โดยเฉพาะผลผลิตที่มีการเน่าเสียง่าย มีค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาสูง การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าในเชิงพาณิชย์มีจำกัด เกษตรกรจำเป็นต้องขายผลผลิตที่เก็บเกี่ยว แม้ว่าราคาค่อนข้างถูกหรือไม่เป็นธรรม (unreasonable price) ก็ตาม (Heady and Dillon, 1964; Lindner, 1987) ผลจากการเพิ่มจำนวนของประชากรและปัญหาเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศของโลก ส่งผลให้ปัญหาในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรให้ทันกับความต้องการ ที่เพิ่มขึ้นและสอดคล้องกับข้อจำกัดในสภาวะปัจจุบัน โดยไม่ทำลายหรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดกำลังเป็นหัวข้อที่มีความสำคัญและได้รับความสนใจจากทุกฝ่ายมากขึ้น จากข้อมูลขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ ได้ระบุไว้ว่า ในปี พ.ศ.2593 ทั่วโลกจะต้องเพิ่มกำลังการผลิตอาหารอีกร้อยละ 100 ของกำลังการผลิตในปัจจุบัน และโดยเฉลี่ยของการผลิตอาหารทั่วโลก มากกว่าร้อยละ 50 ของผลผลิตที่ได้สูญเสียเนื่องจากผลของการจัดการในห่วงโซ่อุปทานของอาหารที่ไม่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ อาหารที่ต้องผลิตเพิ่มเพื่อรองรับความต้องการที่มากขึ้นในอีก 50 ปีข้างหน้า ร้อยละ 70 จะต้องมาจากการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. วิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบการเปิดการค้าตลาดอาเซียนกับเกษตรกร ผู้ปลูกหอมแดง จังหวัดศรีสะเกษ

7. วิธีดำเนินการ

- แบบและวิธีการทดลอง

1. แบบสำรวจ

- วิธีดำเนินการวิจัย และสถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล

1.1 รวบรวมข้อมูล 2 ประเภท ได้แก่ ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) และข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data)

ขั้นตอนการดำเนินงาน

2.1 ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1.1 รวบรวมข้อมูลพื้นฐานทั้งด้านกายภาพ (แผนที่ ลักษณะทางภูมิศาสตร์และอาณาเขตของพื้นที่ แหล่งน้ำ ระบบชลประทาน ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา แปลงปลูก ฯ) ชีวภาพ (พืช พันธุ์ พื้นที่ปลูกใช้สอย ความหนาแน่น ผลผลิต การกระจายผลผลิต ระบบการเกษตร โรคและแมลงศัตรู การใช้แรงงาน ฤดูกาลผลิต จำนวนรอบการปลูก ความสัมพันธ์ของผักเศรษฐกิจกับพืชอื่น ๆ) เศรษฐกิจ (ต้นทุน รายได้ ระบบการตลาด

อาชีพนอกเกษตร ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ปัจจัย สภาพการผลิตในแต่ละแหล่งฯ) และสังคม (ประชากร การศึกษา สาธารณสุข การรวมกลุ่ม การจัดตั้งสหกรณ์ ประเภทของพื้นที่) ใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ

2.1.2 จัดทำแบบสอบถามและดำเนินการทดสอบแบบสอบถามในเรื่องต่างๆ เช่น ครอบครัวยุคใหม่ และแรงงาน พืชหลักและพืชรองที่ใช้ประกอบอาชีพ รายได้หลัก รายได้รอง ปัจจัยการผลิต งบประมาณที่ใช้ผลิตและ/หรือใช้ดำรงชีพ แหล่งจำหน่ายผลผลิตและผลตอบแทน หลักการที่ใช้ในการผลิต แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.1.2.1 ข้อมูลเกษตรกร

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป
2. ข้อมูลสภาพของสวน/แปลงผลิต
3. ข้อมูลการผลิต
4. ข้อมูลการตลาด
5. ข้อมูลต้นทุนการผลิต

2.1.2.2 ข้อมูลผู้ประกอบการหรือแปรรูปพืชผักเศรษฐกิจ

1. ข้อมูลทั่วไป
2. ข้อมูลการผลิต/จัดหา
3. ข้อมูลการสร้างคุณค่าให้ผลผลิต
4. ข้อมูลการเคลื่อนย้ายผลผลิต
5. ข้อมูลการดูแลรักษาระหว่างพักผลผลิต
6. ข้อมูลการเจรจาให้ลูกค้าสนใจผลผลิต/แปรรูป
7. ข้อมูลการส่งผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ให้ผู้บริโภค
8. ข้อมูลการสำรวจความชอบของผู้บริโภคต่อผลผลิต
9. ข้อมูลการปรับปรุง/ปรับแก้ให้ผู้บริโภคมีความต้องการเพิ่มขึ้น
10. ข้อมูลต้นทุนการผลิต
11. ข้อมูลปัญหาการผลิตพืชผักเศรษฐกิจ/ผลิตภัณฑ์

2.1.3 ปรับปรุงแบบสอบถาม เช่น คำถามที่เกษตรกรไม่ยอมตอบหรือไม่ไว้วางใจผู้ถามหรือใช้เวลานานเกินไป

2.1.4 กำหนดสุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) ไม่เจาะจงแปลงปลูกพืชผักเศรษฐกิจ เกษตรกรในจังหวัดพบแปลงใดก็สำรวจแปลงนั้นๆ ซึ่งอาจติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัด สังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อทราบแหล่งปลูกปัจจุบัน ขนาดของจำนวนเกษตรกรอย่างคร่าวๆ โดยมีได้มีการนัดหมายใดๆ

2.1.5 ออกสำรวจสัมภาษณ์และเก็บข้อมูล โดยนักวิชาการเกษตรหัวหน้าหรือผู้ร่วมการทดลองพร้อมนักวิชาการเกษตร ซึ่งมอบหมายให้รับผิดชอบร่วมดำเนินการหรือดำเนินการแทน

2.1.6 รวบรวมข้อมูลเพื่อส่งต่อให้หัวหน้าชุดโครงการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณและรายงานผลการศึกษาเพื่อนำไป สรุปวิเคราะห์ TCM (Thailand Competitiveness Matrix)

แรงงาน 5 คน มีจำนวน 3 ราย คิดเป็น ร้อยละ 7.5 แรงงาน 1 คน มีจำนวน 2 ราย คิดเป็น ร้อยละ 5 และจำนวนแรงงาน มากกว่า 6 คน มีจำนวน 1 ราย คิดเป็น ร้อยละ 2.5 เกษตรกรมีประสบการณ์ในอาชีพปลูกหอมแดง มากกว่า 20 ปี จำนวน 32 ราย คิดเป็น ร้อยละ 80 นอกจากนั้นมีประสบการณ์ น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 2 ราย คิดเป็น ร้อยละ 5 ประสบการณ์มากกว่า 5 ปี มีจำนวน 2 ราย คิดเป็น ร้อยละ 5 มากกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 5 มากกว่า 15 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 5

เกษตรกรเป็นสมาชิกในระบบ GAP จำนวน 39 ราย คิดเป็น ร้อยละ 97.5 และไม่ระบุรายละเอียดจำนวน 1 ราย คิดเป็น ร้อยละ 2.5

โดยเกษตรกรส่วนใหญ่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 95 ของเกษตรกร นอกจากนั้นเป็นผู้เช่าและเป็นผู้จัดการ/ดูแล จำนวนอย่างละ 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.5 และ ร้อยละ 2.5 ตามลำดับ พื้นที่ปลูกหอมแดงมีขนาด 1-2 ไร่ จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมา คือพื้นที่ 3-4 ไร่ จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.5 และพื้นที่ขนาด 5-6 ไร่ จำนวน 8 ราย คิดเป็น ร้อยละ 20 ตามลำดับ

เกษตรกรนิยมใช้หัวพันธุ์ในการปลูกทั้งหมด และมีการใช้น้ำบาดาลในการปลูกหอมแดง 39 ราย คิดเป็น ร้อยละ 97.5 และอาศัยแหล่งน้ำธรรมชาติ 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.5 จากการสอบถามต้นทุนการผลิตหอมแดง พบว่า ต้นทุนการผลิตหอมแดงที่เกษตรกรลงทุนมากที่สุด คือ 5,001-10,000 บาทต่อไร่ จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมา คือ ต้นทุน 10,001-20,000 บาทต่อไร่ จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 25 ต้นทุน มากกว่า 20,000 บาทต่อไร่ จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.5 และเกษตรกรที่มีต้นทุนการผลิตน้อยกว่า 5,000 บาท มีจำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.5 จากข้อมูลการสัมภาษณ์เกษตรกรถึงต้นทุนการผลิตหอมแดง ทั้ง 40 ราย พบว่า ค่าใช้จ่ายในการปลูกหอมแดง สามารถแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ **ค่าจ้างแรงงาน** ไม่นับรวมแรงงานในครัวเรือน **ค่าปัจจัยการผลิต** ซึ่งรวมถึง หัวพันธุ์ ปุ๋ย เคมีภัณฑ์ เป็นต้น และ**ค่าใช้จ่ายอื่นๆ** เช่น ค่าเช่าที่ดิน ค่าไฟฟ้า น้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น โดยต้นทุนการผลิตทั้ง 3 ส่วน คิดเป็นร้อยละ 42.75 54.70 และ 2.55 ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ผลผลิตหอมแดงของเกษตรกร มีผลผลิตมากที่สุดในเดือนมกราคม คิดเป็นร้อยละ 90 รองลงมา คือ เดือนกุมภาพันธ์และ มิถุนายน คิดเป็นร้อยละ 5 และ 2.5 ตามลำดับ ผลผลิตทั้งหมด ร้อยละ 97.5 ขายให้แก่พ่อค้าคนกลาง โดยเกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาเองได้

ปี 2558 สัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 67 ราย ระหว่างวันที่ 10 มกราคม 2558 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2558 พบว่า มีผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนทั้งหมด 67 ราย เป็นชาย 50 ราย คิดเป็น ร้อยละ 74.6 หญิง 17 ราย คิดเป็น ร้อยละ 25.4 ในเขตพื้นที่อำเภอราษีไศล 35 ราย อำเภอวังหิน 9 ราย อำเภอพยุห์ 5 ราย อำเภอขามเฒ่า 8 ราย และ อำเภอกันทรารมย์ 10 ราย คิดเป็นพื้นที่เพาะปลูก 200 ไร่ และเป็นเจ้าของพื้นที่เพาะปลูกของตนเอง เกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีอายุ 37-47 ปี จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.2 อายุระหว่าง 48-58 ปี จำนวน 18 ราย คิดเป็น ร้อยละ 26.9 เปอร์เซนต์ อายุระหว่าง 60-69 ปี จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.9 เปอร์เซนต์ อายุ 26-36 ปี จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.0 อายุมากกว่า 70 ปี จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.5 เปอร์เซนต์ และอายุ 15-25 ปี จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.5

ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน 47 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.1 ระดับมัธยมศึกษา

จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.3 และ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.6 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.8 สมาชิกในครอบครัว 5-6 คน จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.8 สมาชิกในครอบครัว 7-8 คน จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.9 สมาชิกในครอบครัวน้อยกว่า 2 คน จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.9 คิดเป็น ร้อยละ 1.6 จำนวนสมาชิกในครอบครัวมากกว่า 11 คน จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.0 เปอร์เซนต์ และสมาชิกในครอบครัว 9-10 คน จำนวน 1 ราย เป็นแรงงานในครัวเรือน 2 คน จำนวน 36 ราย คิดเป็นร้อยละ 53.7 แรงงาน 4 คน มีจำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.4 แรงงาน 1 คน จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.4 แรงงาน 3 คน จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.5 เปอร์เซนต์ เปอร์เซนต์ และแรงงาน 5 คน มีจำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.0 เปอร์เซนต์

ประสบการณ์ในอาชีพปลูกผัก มากกว่า 20 ปี จำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 82.0 รองลงมา มีประสบการณ์ มากกว่า 15 ปี จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.5 มากกว่า 10 ปี จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.0 มากกว่า 1 ปี จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.0 และประสบการณ์มากกว่า 3 ปี มีจำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.5

เกษตรกรผู้ปลูกหอมเป็นสมาชิกในระบบ GAP จำนวน 48 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.6 และไม่เป็นสมาชิก GAP จำนวน 19 ราย คิดเป็น ร้อยละ 28.4

โดยเกษตรกร 66 ราย คิดเป็นร้อยละ 98.5 ของเกษตรกรมีที่ดินเป็นของตนเอง นอกจากนั้น เป็นผู้เช่าและเป็นผู้จัดการ/ดูแล จำนวนอย่างละ 1 ราย คิดเป็น ร้อยละ 1.5 พื้นที่ปลูกหอมแดงมีขนาด 1-2 ไร่ จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.9 รองลงมา คือพื้นที่ 3-4 ไร่ จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.9 พื้นที่ขนาด 5-6 ไร่ จำนวน 14 ราย คิดเป็น ร้อยละ 21.0 และพื้นที่มากกว่า 6 ไร่ มีจำนวน 13 ราย คิดเป็น ร้อยละ 19.3 ตามลำดับ และพื้นที่ปลูกน้อยกว่า 1 ไร่ จำนวน 6 ราย คิดเป็น ร้อยละ 9.0 ตามลำดับ

เกษตรกรนิยมใช้หัวพันธุ์ในการปลูกทั้งหมด และมีการใช้น้ำบาดาลในการปลูกหอมแดง 64 ราย คิดเป็น ร้อยละ 95.5 และขุดบ่อน้ำไว้ 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.5 จากการสอบถามต้นทุนการผลิตหอมแดงพบว่า ต้นทุนการผลิตหอมแดงที่เกษตรกรจำนวนมากลงทุน คือ 5,000-10,000 บาทต่อไร่ จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.8 รองลงมา คือ ต้นทุน 10,001-15,000 บาทต่อไร่ จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.9 ต้นทุน มากกว่า 20,000 บาทต่อไร่ จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.9 ต้นทุน 15,001-20,000 บาทต่อไร่ จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.9 และเกษตรกรที่มีต้นทุนการผลิตน้อยกว่า 5,000 บาท มีจำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.5 โดยต้นทุนการผลิตหอมแดงต่อไร่ พบว่า เป็นค่าจ้างแรงงาน ค่าปัจจัยการผลิต และค่าใช้จ่ายอื่นๆ คือ ร้อยละ 40.4 59.3 และ 0.3 ตามลำดับ (ตารางที่ 4)

ผลผลิตหอมแดงของเกษตรกร มีผลผลิตมากที่สุดในเดือนมกราคม คิดเป็นร้อยละ 82.1 รองลงมา คือเดือน มิถุนายนและพฤษภาคม คิดเป็นร้อยละ 16.4 และ 1.5 ตามลำดับ ช่วงเวลาที่ตลาดต้องการหอมแดงมากที่สุด คือ เดือนมกราคม คิดเป็นร้อยละ 56.7 รองลงมา เดือนมิถุนายน กุมภาพันธ์ และมีนาคม คิดเป็นร้อยละ 34.3 4.5 และ 4.5 และผลผลิตทั้งหมด ร้อยละ 92.5 ขายให้แก่พ่อค้าคนกลาง โดยเกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาเองได้

ตารางที่ 1 รายชื่อเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง อำเภอราชสีห์ อําเภอวังหิน อําเภอพยุห้ จังหวัดศรีสะเกษ ที่ให้
ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 40 ราย ปี 2557

ลำดับ	ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	บ้านเลขที่	โทรศัพท์
1	นาย เลื่อน ทองเลิศ	14 ม.17 ต.ส้มป่อย อ.ราชสีห์ จ. ศรีสะเกษ	081-6519568
2	นาย ประมุข อุทุม	250 ม.1 ต.ดวนใหญ่ อ.วังหิน จ. ศรีสะเกษ	087-4434014
3	นาย ทองใบ ดวนใหญ่	79 ม.1 ต.ดวนใหญ่ อ.วังหิน จ. ศรีสะเกษ	-
4	นาง มีนา อุ่นใจ	4 ม.15 ต.ดวนใหญ่ อ.วังหิน จ. ศรีสะเกษ	084-8340053
5	นาง บุญย้ง ดวนใหญ่	149 ม.1 ต.ดวนใหญ่ อ.วังหิน จ. ศรีสะเกษ	-
6	นาง บุญ ดวนใหญ่	166 ม.1 ต.ดวนใหญ่ อ.วังหิน จ. ศรีสะเกษ	-
7	นาย อิศรา ราษฎร์เจริญ	40 ม. 11 ต. ส้มป่อย อ. ราชสีห์ จ. ศรีสะเกษ	088-7075271
8	นาย ฉลอง พิมนา	210 ม. 1 ต. ดวนใหญ่ อ. วังหิน จ. ศรีสะเกษ	-
9	นายถนอม แก้วโดด	194 ม. 1 ต. ดวนใหญ่ อ. วังหิน จ. ศรีสะเกษ	080-0990305
10	นาย บุญเลิศ ดวนใหญ่	96 ม. 1 ต. ดวนใหญ่ อ. วังหิน จ. ศรีสะเกษ	082-130257
11	นาง บานชื่น ดวนใหญ่	137 ม. 1 ต. ดวนใหญ่ อ. วังหิน จ. ศรีสะเกษ	093-3227706
12	นาย สงวน ไสกระจ่าง	43 ม. 1 ต. ดวนใหญ่ อ. วังหิน จ. ศรีสะเกษ	088-1332810
13	นาย พัฒนากาล ดวนใหญ่	116 ม. 1 ต. ดวนใหญ่ อ. วังหิน จ. ศรีสะเกษ	-
14	นาง ประไพ แป้งผง	83 ม. 15 ต. ดวนใหญ่ อ. วังหิน จ. ศรีสะเกษ	-
15	นาย สว่าง สง่างาม	139 ม. 3 ต. ดวนใหญ่ อ. วังหิน จ. ศรีสะเกษ	080-4871560
16	นาง มลิวัน สมนึก	124 ม. 1 ต. ดวนใหญ่ อ. วังหิน จ. ศรีสะเกษ	-
17	นาย ประสิทธิ์ อุ่นใจ	26 ม. 6 ต. โนนเพ็ก อ. พยุห้ จ. ศรีสะเกษ	-
18	นาย ธนดี ไพฑูรย์	87 ม. 1 ต. โนนเพ็ก อ. พยุห้ จ. ศรีสะเกษ	080-7311632
19	นาย สุดใจ คำดิน	16 ม. 6 ต. โนนเพ็ก อ. พยุห้ จ. ศรีสะเกษ	091-3420234
20	นาง วาสนา ไสกระจ่าง	36 ม. 1 ต. โนนเพ็ก อ. พยุห้ จ. ศรีสะเกษ	089-2356857
21	นาย วินัย แก้วศรีษะ	101 ม. 6 ต. โนนเพ็ก อ. พยุห้ จ. ศรีสะเกษ	-
22	นาย สมปอง โหมदनอก	90 ม. 1 ต. โนนเพ็ก อ. พยุห้ จ. ศรีสะเกษ	082-1259297
23	นาย ปราสิทธิ์ อามาต	33 ม. 1 ต. โนนเพ็ก อ. พยุห้ จ. ศรีสะเกษ	083-3662168
24	นาย อุดม ทองวัน	99 ม. 6 ต. โนนเพ็ก อ. พยุห้ จ. ศรีสะเกษ	084-8978466
25	นาง สารภีร์ เสาร์ศิริ	1 ม. 1 ต. โนนเพ็ก อ. พยุห้ จ. ศรีสะเกษ	088-3783038
26	นาย บุญเทียน กาวา	58 ม. 6 ต. โนนเพ็ก อ. พยุห้ จ. ศรีสะเกษ	085-2079727
27	นาง บัวผัน จิตรมัน	-	-
28	นาย วิเชียร รุ่งแสง	57 ม. 10 ต. หนองหมี อ. ราชสีห์ จ. ศรีสะเกษ	089-4286470
29	นาย ทนสมัย กองแก้ว	130 ม. 1 ต. ส้มป่อย อ. ราชสีห์ จ. ศรีสะเกษ	084-9594253
30	นางสาว ทองลักษ์ พันธุ์ไผ่	-	080-7988368

ลำดับ	ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	บ้านเลขที่	โทรศัพท์
31	นาย เพียบ ทาบุตร	9 ม. 10 ต. หองหมี่ อ. ราษีไศล จ. ศรีสะเกษ	087-9603915
32	นาย บุญเพ็ง บริบาล	45 ม. 5 ต. สัมปอ อ. ราษีไศล จ. ศรีสะเกษ	093-45461282
33	นาง ฉวีวรรณ ทองดี	25/1 ม. 2 ต. ไร่ อ. ราษีไศล จ. ศรีสะเกษ	-
34	นาง ยุวธิดา บุญอินทร์	44 ม. 10 ต. สัมปอ อ. ราษีไศล จ. ศรีสะเกษ	080-1695525
35	นาย ชวนชัย บัวภู	39 ม. 9 ต. สัมปอ อ. ราษีไศล จ. ศรีสะเกษ	088-4769380
36	นาง อำไพ กองแก้ว	86 ม. 11 ต. สัมปอ อ. ราษีไศล จ. ศรีสะเกษ	082-3205670
37	นาย สงวน กันตริ	22 ม. 2 ต. ไร่ อ. ราษีไศล จ. ศรีสะเกษ	-
38	นาย บุญศรี พิเคราะห์	29 ม. 9 ต. หองหมี่ อ. ราษีไศล จ. ศรีสะเกษ	085-7725700
39	นาย สำรวย สาสังข์	28 ม. 9 ต. หองหมี่ อ. ราษีไศล จ. ศรีสะเกษ	087-8750197
40	นาง ไร่ แทนทอง	56 ม. 9 ต. หองหมี่ อ. ราษีไศล จ. ศรีสะเกษ	-

ตารางที่ 2 ต้นทุนการผลิตหอมแดง ของเกษตรกรอำเภอราษีไศล อำเภอวังหิน อำเภอพยุห์ จังหวัดศรีสะเกษ
ที่ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 40 ราย ปี 2557

ลำดับ	ค่าแรง (บาท)		ค่าปัจจัยการผลิต (บาท)		ค่าใช้จ่ายอื่นๆ		ต้นทุนต่อไร่ (บาท)
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	
1	1,525.00	14.77	8,800.00	85.23	-	-	10,325.00
2	-	-	5,600.00	100.00	-	-	5,600.00
3	-	-	5,000.00	100.00	-	-	5,000.00
4	1,416.67	21.94	5,040.33	78.06	-	-	6,457.00
5	3,100.00	36.26	5,450.00	63.74	-	-	8,550.00
6	-	-	6,000.00	100.00	-	-	6,000.00
7	2,733.33	18.51	5,030.00	34.07	7,000.00	47.41	14,763.33
8	4,800.00	50.70	4,500.00	47.54	166.67	1.76	9,466.67
9	3,000.00	42.25	3,850.00	54.23	250.00	3.52	7,100.00
10	4,500.00	61.22	2,350.00	31.97	500.00	6.80	7,350.00
11	-	-	2,890.00	100.00	-	-	2,890.00
12	8,000.00	65.57	4,200.00	34.43	-	-	12,200.00
13	8,500.00	42.08	11,700.00	57.92	-	-	20,200.00
14	15,350.00	72.24	5,900.00	27.76	-	-	21,250.00
15	5,500.00	83.46	1,090.00	16.54	-	-	6,590.00
16	800.00	15.69	4,300.00	84.31	-	-	5,100.00
17	1,000.00	38.46	1,600.00	61.54	-	-	2,600.00
18	1,100.00	50.00	1,100.00	50.00	-	-	2,200.00
19	8,000.00	69.57	3,500.00	30.43	-	-	11,500.00
20	6,500.00	61.67	3,540.00	33.59	500.00	4.74	10,540.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	ค่าแรง (บาท)		ค่าปัจจัยการผลิต (บาท)		ค่าใช้จ่ายอื่นๆ		ต้นทุนต่อไร่ (บาท)
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	
21	5,750.00	62.16	3,000.00	32.43	500.00	5.41	9,250.00
22	4,500.00	78.95	1,200.00	21.05	-	-	5,700.00
23	5,600.00	58.33	4,000.00	41.67	-	-	9,600.00
24	7,533.33	76.35	2,333.33	23.65	-	-	9,866.67
25	4,000.00	61.30	2,525.00	38.70	-	-	6,525.00
26	2,800.00	49.88	2,813.33	50.12	-	-	5,613.33
27	1,125.00	19.52	4,637.50	80.48	-	-	5,762.50
28	3,680.00	45.83	4,350.00	54.17	-	-	8,030.00
29	9,333.33	63.54	5,356.67	36.46	-	-	14,690.00
30	4,000.00	55.17	3,250.00	44.83	-	-	7,250.00
31	7,333.33	61.62	4,566.67	38.38	-	-	11,900.00
32	3,083.33	22.92	6,036.67	44.87	4,333.33	32.21	13,453.33
33	17,650.00	47.90	19,200.00	52.10	-	-	36,850.00
34	6,833.33	37.75	11,266.67	62.25	-	-	18,100.00
35	4,600.00	55.96	3,620.00	44.04	-	-	8,220.00
36	2,175.00	25.42	6,380.00	74.58	-	-	8,555.00
37	1,000.00	14.34	5,975.00	85.66	-	-	6,975.00
38	5,733.33	24.19	17,966.67	75.81	-	-	23,700.00
39	3,898.33	19.03	16,583.33	80.97	-	-	20,481.67
40	9,000.00	85.39	1,540.00	14.61	-	-	10,540.00
ค่าเฉลี่ย	4,636.33	42.75	5,451.03	54.70	331.25	2.55	10,418.61

ตารางที่ 3 รายชื่อเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง อำเภอราชสีห์ อําเภอยางชุมน้อย อําเภอพยุห์ และอําเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ที่ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 67 ราย ปี 2558

ลำดับ	ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	บ้านเลขที่	โทรศัพท์
1	นาย ถาวร คณารัตน์	123 ม.7 ต.เมืองแคน อ. ราชสีห์ จ. ศรีสะเกษ	0856380019
2	นาง ราตรี บุตรศรี	181 ม.14. ต.โนนคูณ อ.ยางชุมน้อย จ.ศรีสะเกษ	0892205988
3	นาย จรกีจ แจ่มศรี	35 ม.1ต. เมืองแคน อ.ราชสีห์ จ.ศรีสะเกษ	-
4	นางสาว ทองที	43 ม. 1 ต. โนนคูณ อ. ยางชุมน้อย จ.ศรีสะเกษ	0812595868
5	นาย ประมวล แจ่มใส	79 ม.1 ต. โนนคูณ อ. ยางชุมน้อย จ.ศรีสะเกษ	-
6	นาย เจริญ แจ่มศรี	103 ม.11 ต. เมืองแคน อ.ราชสีห์ จ.ศรีสะเกษ	-
7	นายน สดใจ คำดิน	16 ม.6 โนนเพ็ก อ. พยุห์ จ.ศรีสะเกษ	0995407720
8	นาง สนั่น แก่นแก้ว	191 ม.6 โนนเพ็ก อ. พยุห์ จ.ศรีสะเกษ	-
9	นาย หมุน เกาแก้ว	2 ม. 6 ต.บุสูง อ.วังหิน จ.ศรีสะเกษ	-
10	นาง สิงห์ ดวนใหญ่	15 ม. 3 ต.ดวนใหญ่ อ. วังหิน จ.ศรีสะเกษ	-
11	นาง บุญศรี สุวิทย์เตย	44 ม. 11 ต.ดวนใหญ่ อ. วังหิน จ.ศรีสะเกษ	-
12	นาง บุญเทียม รัตนนท์	38/1 ม.10 ต.พาม อ.กันทรารมย์ จ.ศรีสะเกษ	-
13	นาย เปลียน บุญอยู่	28 ม.16 ต.ส้มป่อย อ. ราชสีห์ จ.ศรีสะเกษ	-
14	นาย ประเสริฐ หงษ์หิน	-	-
15	นาย เลอ อ่อนหวาน	67 ม.3 ต.ส้มป่อย อ.ราชสีห์ จ.ศรีสะเกษ	-
16	นาย รั้งสรรค์ คำเพราะ	46/1 ม.3 ต.ทาม อ. กันทรารมย์ จ.ศรีสะเกษ	0802820409
17	นาย ทวี พงษ์ทอง	102 ม.3 ต.ทาม อ.กันทรารมย์ จ.ศรีสะเกษ	-
18	นาย ทองสี ปิยะวงศ์	88 ม.7 ต. เมืองแคน อ.ราชสีห์ จ.ศรีสะเกษ	0821295688
19	นาย สุนทอง ยางงาม	115 ม.7 ต. เมืองแคน อ.ราชสีห์ จ.ศรีสะเกษ	-
20	นาง แพงศรี ดวนสูง	3 ม. 6 ต.บุสูง อ.วังหิน จ.ศรีสะเกษ	-
21	นาย สวาท ด้วงจิตร	84 ม. 6 ต.บุสูง อ.วังหิน จ.ศรีสะเกษ	-
22	นาย พรชัย นอดแก้ว	8 ม. 22 ต.บุสูง อ.วังหิน จ.ศรีสะเกษ	0929198204
23	นาย คำพันธ์ โพธิ์วัฒน์	25 ม.9 ต.ส้มป่อย อ. ราชสีห์ จ.ศรีสะเกษ	0811030073
24	นาย สมัย เมือทอง	58 ม.1 ต. โนนคูณ อ. ยางชุมน้อย จ.ศรีสะเกษ	0898830977
25	นาย รวม อํารา	60 ม.10 ต.ส้มป่อย อ. ราชสีห์ จ.ศรีสะเกษ	-
26	นาง ศิริธร ทองซอน	34 ม.16 ต.ส้มป่อย อ. ราชสีห์ จ.ศรีสะเกษ	098-238-2964

27	นาย พิษณุ ชันบุตร	23 ม.9 ต.ส้มป่อย อ. ราชสีไศล จ.ศรีสะเกษ	0810648421
28	นาง ประคอง สุรวีทย์	85/4 ม.3 ต.อีปาด อ. กันทรารมย์ จ.ศรีสะเกษ	082-1540662
29	นาย อุดม ไชยสิทธิ์	109/4 ม.3 ต.อีปาด อ. กันทรารมย์ จ.ศรีสะเกษ	0862533576
30	-	3/1 ม.2 ต.หนองหมี อ. ราชสีไศล จ.ศรีสะเกษ	080-1688249
31	นาย เพียร ทาละบุตร	51/10 ม.2 ต.หนองหมี อ. ราชสีไศล จ.ศรีสะเกษ	-
32	นาย หมุน ชาลี	169 ม.11 ต. บึงบอน อ. ยางชุมน้อย จ.ศรีสะเกษ	-
33	นาย บุญหนา พิมณีโชติ	13 ม.11 ต. บึงบอน อ. ยางชุมน้อย จ.ศรีสะเกษ	-
34	นาย คำพันธ์ สาสังข์	58 ม.10 ต.สร้างปี อ. ราชสีไศล จ.ศรีสะเกษ	-
35	นาย ทอง บุญชิง	35/5 ม.3 ต.บัวน้อย อ. กันทรารมย์ จ.ศรีสะเกษ	0857667480
ลำดับ	ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	บ้านเลขที่	โทรศัพท์
36	นาย อภิสิทธิ์ พิมพันธ์	87/4 ม.4 ต.อีปาด อ. กันทรารมย์ จ.ศรีสะเกษ	0878741343
37	นาง สมคิด สมจิตร	54/10 ม.10 ต.พาม อ.กัทรารมย์ จ.ศรีสะเกษ	-
38	นาง สมปอง จันดาศรี	27 ม.12 ต.สร้างปี อ. ราชสีไศล จ.ศรีสะเกษ	0828682182
39	นาง เรณู สาสังข์	26 ม.12 ต.สร้างปี อ. ราชสีไศล จ.ศรีสะเกษ	-
40	นาย สุนทร โทณะพันธ์	47 ม.15 ต.หนองหมี อ. ราชสีไศล จ.ศรีสะเกษ	084-4732841
41	นาย จันท์ คอกกลม	25 ม.12 ต.หนองหมี อ. ราชสีไศล จ.ศรีสะเกษ	-
42	นาย ไม้ การเกษม	38 ม.12 ต.หนองหมี อ. ราชสีไศล จ.ศรีสะเกษ	-
43	นาย กาญจน์ โคนะพันธ์	56 ม.3 ต.หนองหมี อ. ราชสีไศล จ.ศรีสะเกษ	-
44	นาย เพียร ไชยรัตน์	42 ม.12 ต.หนองหมี อ. ราชสีไศล จ.ศรีสะเกษ	-
45	นาย เทียน ทาระบุตร	9 ม.10 ต.หนองหมี อ. ราชสีไศล จ.ศรีสะเกษ	-
46	นาย สมรัก วรโพด	1/1 ม.2 ต.หนองหมี อ. ราชสีไศล จ.ศรีสะเกษ	-
47	นาย วิชัย พันธุ์นาม	25/1 ม.5 ต.บัวน้อย อ. กันทรารมย์ จ.ศรีสะเกษ	0844974971
48	นาย รบ ชาติมนตรี	4 ม.11 ต. บึงบอน อ. ยางชุมน้อย จ.ศรีสะเกษ	-
49	นาย จรุง บุญเชิญ	531ม.5 ต. บึงบอน อ. ยางชุมน้อย จ.ศรีสะเกษ	0800682536
50	นาง ทองวัน คำดิน	27/1 ม.6 โนนเพ็ก อ. พยุห์ จ.ศรีสะเกษ	-
51	นาง จำงค์ งามวิลัย	22 ม.6 โนนเพ็ก อ. พยุห์ จ.ศรีสะเกษ	-
52	นาย อุดม ทองรัน	99 ม.6 โนนเพ็ก อ. พยุห์ จ.ศรีสะเกษ	088-773488
53	นาย สมปอง บุญเชิญ	42/1 ม.5 ต.บัวน้อย อ. กันทรารมย์ จ.ศรีสะเกษ	-
54	นาง ดวงใจ สวัสดิ์	7 ม.4 ต. บ่อแก้ว อ.วังหิน จ.ศรีสะเกษ	081-0635122
55	นาย พล พานาลันต์	46 ม.11 ต. บ่อแก้ว อ.วังหิน จ.ศรีสะเกษ	-
56	นาง ประภาพร ชิงศรี	37 ม.4 ต. บ่อแก้ว อ.วังหิน จ.ศรีสะเกษ	0892824182
57	นาง อารยา ลากุด	73 ม.8 ต.หนองหมี อ. ราชสีไศล จ.ศรีสะเกษ	-
58	นาย วันชัย จิตรหมั่น	72 ม.8 ต.หนองหมี อ. ราชสีไศล จ.ศรีสะเกษ	-
59	นาย มี โพธิ์รัตน์	19 ม.8 ต.หนองหมี อ. ราชสีไศล จ.ศรีสะเกษ	-
60	นาย สมศรี หงษ์ทอง	87 ม.8 ต.หนองหมี อ. ราชสีไศล จ.ศรีสะเกษ	085-2178689
61	นาง คำสมัย กองแก้ว	52 ม. 4 ส้มป่อย อ. ราชสีไศล จ.ศรีสะเกษ	-

62	นาย กลม สาขังซ์	7 ม. 1 สร้างปี อ. ราษีไศล จ.ศรีสะเกษ	-
63	นาย ประยูร งามวงศ์	12 ม. 1 สร้างปี อ. ราษีไศล จ.ศรีสะเกษ	-
64	นาย แสน ผมหอม	6 ม. 1 สร้างปี อ. ราษีไศล จ.ศรีสะเกษ	-
65	นาย ประดิษฐ การเกิด	37 ม. 1 สร้างปี อ. ราษีไศล จ.ศรีสะเกษ	-
66	นาย สาลี ดาวเรือ	3ม. 4 สัมปออย อ. ราษีไศล จ.ศรีสะเกษ	-
67	นาย คำเปลี่ยว ปุกมาก	3ม. 4 สัมปออย อ. ราษีไศล จ.ศรีสะเกษ	-

ตารางที่ 4 ต้นทุนการผลิตหอมแดง ของเกษตรกรอำเภอราษีไศล อำเภอขามเฒ่า อำเภอพยุห์ และอำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ที่ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 67 ราย ปี 2558

ลำดับ	ค่าแรง (บาท)		ค่าปัจจัยการผลิต (บาท)		ค่าใช้จ่ายอื่นๆ		ต้นทุนต่อไร่ (บาท)
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	
1	4,200.00	32.84	8,590.00	67.16	-	-	12,790.00
2	11,250.00	71.20	4,550.00	28.80	-	-	15,800.00
3	1,816.67	24.89	5,483.33	75.11	-	-	7,300.00
4	2,250.00	45.92	2,650.00	54.08	-	-	4,900.00
5	800.00	14.55	4,100.00	74.55	600.00	10.91	5,500.00
6	-	-	17,246.67	100.00	-	-	17,246.67
7	3,000.00	37.57	4,985.00	62.43	-	-	7,985.00
8	8,000.00	28.99	19,600.00	71.01	-	-	27,600.00
9	12,200.00	35.67	22,000.00	64.33	-	-	34,200.00
10	-	-	10,600.00	100.00	-	-	10,600.00
11	-	-	1,500.00	100.00	-	-	1,500.00
12	5,000.00	23.44	16,333.33	76.56	-	-	21,333.33
13	5,250.00	68.48	2,416.67	31.52	-	-	7,666.67
14	7,850.00	74.28	2,718.00	25.72	-	-	10,568.00
15	6,883.33	50.18	6,833.33	49.82	-	-	13,716.67
16	5,090.91	16.88	25,072.73	83.12	-	-	30,163.64
17	3,987.50	24.56	12,250.00	75.44	-	-	16,237.50
18	12,700.00	77.91	3,600.00	22.09	-	-	16,300.00
19	3,466.67	44.44	4,333.33	55.56	-	-	7,800.00
20	4,300.00	18.29	19,210.00	81.71	-	-	23,510.00
21	1,733.33	27.51	4,566.67	72.49	-	-	6,300.00
22	5,400.00	54.55	4,500.00	45.45	-	-	9,900.00
23	600.00	23.48	1,955.00	76.52	-	-	2,555.00
24	1,600.00	33.16	3,225.00	66.84	-	-	4,825.00
25	10,800.00	51.25	10,272.00	48.75	-	-	21,072.00
26	5,800.00	26.01	16,500.00	73.99	-	-	22,300.00
27	8,000.00	64.26	4,450.00	35.74	-	-	12,450.00
28	5,360.00	24.88	16,180.00	75.12	-	-	21,540.00
29	3,125.00	13.03	20,866.67	86.97	-	-	23,991.67
30	4,128.57	50.35	4,071.43	49.65	-	-	8,200.00
31	3,933.33	45.87	4,641.67	54.13	-	-	8,575.00
32	-	-	9,480.00	100.00	-	-	9,480.00
33	3,487.50	11.57	26,665.00	88.43	-	-	30,152.50
34	2,700.00	34.76	5,066.67	65.24	-	-	7,766.67
35	5,000.00	28.78	12,375.00	71.22	-	-	17,375.00

ลำดับ	ค่าแรง (บาท)		ค่าปัจจัยการผลิต (บาท)		ค่าใช้จ่ายอื่นๆ		ต้นทุนต่อไร่ (บาท)
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	
36	5,000.00	48.22	5,370.00	51.78	-	-	10,370.00
37	5,600.00	36.13	9,900.00	63.87	-	-	15,500.00
38	2,692.31	26.35	7,526.15	73.65	-	-	10,218.46
39	7,050.00	58.51	5,000.00	41.49	-	-	12,050.00
40	7,000.00	63.25	4,066.67	36.75	-	-	11,066.67
41	5,500.00	72.37	2,100.00	27.63	-	-	7,600.00
42	5,500.00	55.52	4,406.67	44.48	-	-	9,906.67
43	5,166.67	54.87	4,250.00	45.13	-	-	9,416.67
44	6,866.67	75.35	2,246.67	24.65	-	-	9,113.33
45	8,000.00	63.71	4,557.50	36.29	-	-	12,557.50
46	3,666.67	47.11	4,116.67	52.89	-	-	7,783.33
47	3,500.00	39.06	5,460.00	60.94	-	-	8,960.00
48	8,000.00	34.93	14,900.00	65.07	-	-	22,900.00
49	8,300.00	63.80	4,710.00	36.20	-	-	13,010.00
50	-	-	1,283.33	100.00	-	-	1,283.33
51	4,450.00	89.00	550.00	11.00	-	-	5,000.00
52	4,440.00	70.25	1,880.00	29.75	-	-	6,320.00
53	5,200.00	38.82	8,196.67	61.18	-	-	13,396.67
54	6,000.00	64.52	3,300.00	35.48	-	-	9,300.00
55	1,750.00	31.88	3,740.00	68.12	-	-	5,490.00
56	5,700.00	58.28	4,080.00	41.72	-	-	9,780.00
57	3,000.00	49.97	3,004.00	50.03	-	-	6,004.00
58	6,230.00	44.98	7,620.00	55.02	-	-	13,850.00
59	7,400.00	59.01	5,140.00	40.99	-	-	12,540.00
60	7,325.00	41.71	10,235.00	58.29	-	-	17,560.00
61	5,150.00	55.29	4,165.00	44.71	-	-	9,315.00
62	7,800.00	49.89	7,833.33	50.11	-	-	15,633.33
63	5,042.86	35.19	9,285.71	64.81	-	-	14,328.57
64	5,500.00	20.95	20,750.00	79.05	-	-	26,250.00
65	4,000.00	31.94	8,525.00	68.06	-	-	12,525.00
66	1,900.00	16.26	9,785.71	83.74	-	-	11,685.71
67	3,800.00	28.71	7,687.50	58.07	1,750.00	13.22	13,237.50
ค่าเฉลี่ย	4,869.30	40.38	7,978.49	59.26	1,175.00	0.36	12,882.87

ภาพที่ 1 การสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ในจังหวัดศรีสะเกษ ปี 2557-2558

9. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 107 ราย ได้เสร็จสิ้นตามระยะเวลาดำเนินการ โดยจากข้อมูลเบื้องต้น เกษตรกรผู้ปลูกหอมส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์การปลูกหอมทุกราย แต่มีปัญหาหลักในเรื่องแรงงานครัวเรือนไม่เพียงพอ จึงต้องจ้างแรงงานภาคการเกษตรนอกครัวเรือน อีกทั้งมีการใช้ต้นทุนการผลิตสูง แต่ราคาผลผลิตที่ได้มักไม่เหมาะสม เนื่องจากปัญหาการถูกกดราคาโดยพ่อค้ารับซื้อ และเกษตรกรไม่มีช่องทางอื่นๆ ในการจำหน่ายหอมแดง นอกจากนี้แบบบันทึกข้อมูลในการสัมภาษณ์จะดำเนินการส่งให้หัวหน้าโครงการเพื่อข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ ตามขั้นตอนทางสถิติ และสรุปภาพรวมของพืชผักเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อไป

10. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

นำข้อมูลเบื้องต้นไปวิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบการเปิดการค้าตลาดอาเซียนกับเกษตรกร ผู้ปลูกหอมแดง จังหวัดศรีสะเกษการเตรียมความพร้อมด้านสินค้าเกษตรจะต้องศึกษาข้อมูลเพื่อสรุปวิเคราะห์ 2 ด้าน คือ 1. ด้านแรงจูงใจให้ผลิต (Attractiveness) 2. ด้านความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) แล้วนำค่าทั้งสองมาประกอบตามเครื่องมือที่เรียกว่า “Thailand Competitiveness Matrix” หรือ TCM เพื่อกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์สินค้าเกษตร จะได้ทราบความเหมาะสมกับการปลูกพืชเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

11. คำขอบคุณ (ถ้ามี)

-

12. เอกสารอ้างอิง

Earl O. Heady [and] John L. Dillon. 1964. Agricultural Production Functions. Iowa State University Press, America. 667 p.

Robert K. Lindner. 1987. Toward a framework for evaluating agricultural economics research. Australian Journal of Agricultural and Resource Economics Vol.31 (2) : 95-111

ภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่ 1 ข้อมูลสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง 107 ราย จังหวัดศรีสะเกษ ในปี 2557-
2558 (File Excel)